

[Indenrigsministeren.]

landske Prisniveau, saaledes som der synes at være Tendenser til, maatte udvise en Stigning.

Altsaa, til Lysningen herhjemme mærker vi saare lidt, og i Virkeligheden slet intet, som har Rød i et hjemligt Initiativ. Vil nu Erhvervslivets Faktorer, Kapitalen, Arbejdet i alle dets Former, og først og fremmest da indenfor de Erhverv, som tager Sigte paa det hjemlige Markeds Forsyning, intet som helst gøre for at nedbringe Priserne, Vederlaget for gensidig Tjeneste i alle dets Former, og derigennem maalebevidst søge at udligne Forskellen mellem Kronens indre og ydre Købeevne, denne Forskel, som er Ulykkens Aarsag, ja, ærede Medlemmer, saa bliver jo Konsekvensen deraf, at vi bliver staaende i de nuværende Tilstande — jeg har udtalt det mange Gange i dette Ting —, saa er disse Tilstande ikke ekstraordinære, saa er de ikke foreløbige, men saa er de normale, saa er de varige, thi da bliver Pristallet staaende fast, dette Tal, som desværre er baseret paa et helt galt Grundlag, et Grundlag, som bliver des galere, jo længere Tiden gaar, og som ligger som den døde Haand over alle Muligheder for at arbejde sig bort fra bestaaende Tilstande her i Landet. Vi har da ikke anden Mulighed for, at Lindring kan indtræde end den, jeg allerede har nævnt, at Udlandets Prisniveau stiger. Sker dette, saa lettes vore Vanskeligheder, og saa vil Følgerne af dem vel ogsaa nogenlunde hurtigt lindres, men det er i hvert Tilfælde en Mulighed, paa hvis Virkeliggørelse vi har ingen eller ganske uendelig lille Indflydelse.

Vi kan se, hvad der skal til under den nuværende Situation, naar vi betragter de Aar, 1924 og 1925, som vi næsten synes var Normalaar, som frembød et lyst Billede, og saa gør os klart, hvad der var en af Hovedaarsagerne til de Vanskeligheder, som vi faa Aar i Forvejen havde staaet i. En af de væsentlige Aarsager var Kronestigningen i 1921 op til 84. Det var en af de væsentligste Aarsager; der kom andre til, Produktionsvilkkaar udenfor vore Grænser, som maatte medføre betydelige Vanskeligheder i Konkurrencen for dansk Produktion, mægtige Konjunkturtab som Følge af fejlslagne Varespekulationer, der førte til, at store Varemengder kastedes ind over vore Grænser til Dumpingpriser; alle disse Aarsager samvirkede med det, som var Hovedaarsagen, nemlig den Deflation, der havde fundet Sted i 1921 ved Kronestigningen op til 84.

Disse Vanskeligheder udlignedes væsentligt i 1924 derved, at et Kronefald paa ny indtraadte, at Kronen faldt til 60 Ø. Trods alt det bedrøvelige, som kunde siges og siges med Rette derom, bragte dette dog Hjælpen til Erhvervslivet paa det Tidspunkt, men naturligvis, det var jo en Hjælp, som virkede som et tveægget Sværd. Nu er Kronen fæstnet til Guldet, og Hjælp ad den Vej skulde vi nødigt søge; at skabe ny Inflation vilde jo yderligere gøre Ulykken dybtgaaende, selv om det i en kort Tid kunde lindre.

Derfor er der ikke nogen anden Vej end denne, at Produktionspriserne ved en maalebevidst Indsats fra samtlige Produktionens Faktorer bringes ned. Det er klart, at naar vi i det danske Samfund fortsat lever under Tilstande, hvor man, naar man tog 100 ind i 1914 og gav 100 ud, nu tager 130 ind og skal give mellem 150 og 200 ud til Tilvejebringelse af de Fornødenheder, som Produktionen og som Livets Ophold kræver, saa skal unormale Tilstande deraf udvikle sig, saa maa Konsekvensen blive, at Produktionen stagnerer med den aftagende Købeevne.

Man tror paa Pristallet, men de har Ret, der hævder, at Pristallet er i alt væsentligt, i alle dets Poster, lønbestemt, det vil sige, bestemt ved det Vederlag, vi gensidig yder hinanden for Tjenester som Udtryk for Ulighed i Ydelser i det Samarbejde, som maa finde Sted mellem de enkelte, og naar vi da i saa Henseende vedvarende bliver paa det samme Stade, ja, saa gaar Pristallet i Staa, det bliver staaende fast. Det har jo desværre vist sig ogsaa ved de sidste Par Opgørelser, at Ændringen har været grumme ringe, selv om den maaske dog tenderer i nedadgaaende Retning, og naar da alt skal rette sig efter Pristallet, ja, saa vil det sige, at jeg ogsaa gennem dette Ræsonnement kommer til det samme Resultat, som jeg for et Øjeblik siden nævnte, at de Tilstande, vi er inde i, og som giver sig det sørgeligste Udtryk i den overordentlig store Arbejdsledighed, bliver Normalen.

Som sagt, til noget som helst Initiativ fra Erhvervslivets Side ser man intet. I de stærkt truede Erhverv, som har mest Betydning paa det indenlandske Marked, og som paa Grund af Produktionspriserne er udelukket fra det udenlandske Marked, ser man atter og atter i disse Dage Overenskomster fornyet uden nogen som helst udtalt Villighed fra de forskellige Sider indenfor Produktionen til ved gensidige Ofre paa ny at faa Produktionen i Gang. Staten har ved den Lovgivning, der gennemførtes i